

Dál lea rivttes áigi giesastit soajáid ja bargagoahhtit.

Dát lea olgešbellodaga válgaprográmma, muhto dán dilis mii gohčodit dan millosabbot bargolistun. Áiddo dál orru leamen nu, ahte áigi lea eanet daguid go guoros stuorra sániid. Lea áigi giesastit soajáid ja álggahit hommáid.

Buresboahthin doaibmat ovttas, dasgo Suopma lea min oktasaš ášši.

Olgešbellodaga riikkabeaiválgaprográmma 2023.

Olgešbellodat háliida doalvut Suoma ođđa bálgá ala. Vealggáiduvvama ferte heaittit, vai buresveadjinservodaga bálvalusaid sáhttit dorvvastit. Dalle mii sáhttit bidjat resurssaid buorre boarrásiiddikšui ja dearvvasvuodábálvalusaide. Suomas galgá dahkat buhtes ja sihkkaris energiija stuorraláddi, vai govttolaš hattát elrávdnji reahkká ruovttuide ja fitnodagaide maiddá ruostibuollašiin. Ekonomiiija ja suomelaš eallindási ferte jorgalit bajás guvlui. Barggu vearuheami ferte geahpedit, vai olbmuid báhcá eanet gihtii bálkkásteaset. Suopma galgá bissut dorvvolaš riikan, mii máhttá suddjet rájáidis. Mii háliidit juohke mánnái nana vuolggasajiid eallimii alla dását skuvlejumi bokte.

Olgešbellodaga 10 oasát bargolistu Supmii:

1. **Mii heaittit vealgin eallima.** Mii ráhkadit guovtti válgabaji guhkkosaš ekonomiiija dearvvasmahttinprográmma, mainna Suoma almmolaš ekonomiiija biddjo dássededdui ja vealggáiduvvan heaittihuvvo jagi 2030 rádjai.
2. **Mii dahkat bargamis buot diliin gánnehahtti.** Mii ođasmahttit vearuhusa ja sosiáladorvvu, vai bargguin ánsásáuvvon euros báhcá álo unnimustá bealli gihtii.
3. **Mii geahpedit barggu vearuhusa vuoiggalaččat buot boahtoluohkáin.** Rivtteslágan vearuid geahpedeapmi lokte ekonomiiija stuorruma ja movttiidahttá bargat, man bokte stáhta oažžu oasi vearovuoládusa hattis ruovttoluotta. Mii eat geahpet vearuhusa vealgin. Mii sirdit vearuhusa deaddočuoggá barggu ja fitnodatdoaimma vearuhusas hehttehusaid, luoittuid ja golahusa vearuhussii.
4. **Mii sihkkarastit ovddolaš elrávdnji oažžuma suomelaččaide.** Mii ođasmahttit elrávdnjemárkaniid ja elrávdnji haddemearridanmálla govttolaččabun, vai dálloodaluid ja fitnodagaide elrávdnjerehkegiidda oažžut geahpádusa. Divrasamos elrávdnjebuvttadeapmi ii galgga okto mearridit buot elrávdnji hattii. Mii sihkkarastit, ahte govttolaš hattát, ruovttueatnanlaš ja buhtes elrávdnji reahkká maiddá ruostibuollašiin.
5. **Mii duostut dálkkádatrivvdama beaktilit.** Mii ollašuttit luoitogeahpádusaid duoddilit, márkaneavttuid mielde ja teknologijaneutrála vugiin - eallindásis diggokeahhtá. Mii earuhit suomelaš fitnodagaide mearkašahtti čitnagiedaluotta, vai dálkkádatrivvdama duostut veaddjilit.
6. **Mii dorvvastit Suoma eatnanbealušteapmái doarvái resurssaid.** Mii nannet ruovttueatnanlaš ja eurohpaláš bealuštanindustriija doaibmaneavttuid. Mii čatnasit doallat bealuštangoluid unnimustá 2 proseanttas bruttoálbmotbuktaga ektui. Mii viiddidit gohččumiid guoskat olles ahkeluohká. Mii sihkkarastit ahkeluohká buoremus návccaid oassálastima eatnanbealušteapmái.
7. **Mii duostut nuoraid duvdašuvvama, rihkolašvuoda ja rihkusjoavkkuide ordnašuvvama ja eastit Ruota geainnu.** Mii atnit ávkin sihke dipma ja garra goansttaid. Mii ortnet nuoraid ovddalgihtii eastadeaddji doarjjabálvalusaid, mánáidsuodjaleami ja servodahttinpolitihka. Mii bidjat resurssaid nuoraid

mielladearvašvuhtii ja ovddalgihtii eastadeaddji gárrenávnnsbargui. Mii čavget gáhttajoavkkuid rihkolašvuoda ja báhčinvearjorihkkosiid ránggáštusaid.

8. **Mii ortnet vuodđoskuvla.** Mii bidjat resurssaid vuodđooahpahusas vuodđoáššiide: oahppama ráffái ja indiviida doarjagii, mii reahkká. Mii dahkat vejolažžan oahpaheaddjiid čiekŋuma oahpaheapmái.
9. **Mii jođálmahttit sosiála- ja dearvašvuodábálvalusaide beassama.** Mii buoridit bálvalusaid oažžuma earret eará gáiddusvuostáiváldimiin ja eará digitálalaš bálvalusaiguin.
10. **Mii dorvastit juohke ahkeolbmui mávssolaš boarisvuoda.** Mii ortnet birrajándorlaš divššu, ássanbálvalusaid, ruovttudivššu ja oapmahašdivššu ollisvuohtan. Mii doarjut oapmahašdivššáriid veadjima. Mii fuolahit ahkeolbmuid aktiivvalaš eallinvuogi bajásdoallamis.